

Bēru rotaļu un attīstības centru un sākumskolas vecuma bērnu dienas centru veidošana

Pirmsskolas izglītības iestāžu skaits valstī ir nepietiekams. Pēc Izglītības un zinātnes ministrijas datiem valstī vairāk nekā 27 tūkstoši pirmsskolas vecuma bērnu gaida rindā uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs. Iedzīvotāju pieprasījums pēc šāda pakalpojuma nemazināsies sakarā ar to, ka valstī bērnu kopšanas atvaļinājums tiek piešķirts, līdz bērns sasniedz pusotra gada vecumu. Tas nozīmē, ka vecākam, kurš izmantoja bērna kopšanas atvaļinājumu, ir jāatgriežas darbā, bet bērnam no tā brīža ir nepieciešama vieta pirmsskolas izglītības iestādē, ja viņu nevar pieskatīt vecvecāki vai nav iespēju algot aukli.

Ievērojot minēto, pirmsskolas vecuma bērnu uzraudzības nodrošināšanai, kad vecākiem nav iespēju būt kopā ar bērnu, t.sk. lai veicinātu vecāku darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, ir nepieciešams veidot bērnu rotaļu un atpūtas centrus, kuros vecāki varētu atstāt bērnus uz vairākām stundām dienā speciālistu uzraudzībā, kā arī pilnveidot pakalpojumus jau izveidotajos centros.

Mācības sākumskolās parasti beidzas agrāk nekā vecāku darba laiks, tādēļ sākumskolas vecuma bērnu drošības un kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas, kā arī palīdzības mācībās nodrošināšanai nepieciešama dienas centru izveide. Rotaļu un attīstības centru, kā arī dienas centru sākumskolas vecuma bērniem izveide nodrošinātu kvalitatīvas bērnu uzraudzības iespēju to attīstību veicinošos apstākļos. Vienlaikus bērnu rotaļu un attīstības centriem, kā arī dienas centriem nepieciešams atbalsts izglītības un atpūtas līdzekļu klāsta papildināšanai, pakalpojumu kvalitātes palielināšanai un pakalpojumu veidu dažādošanai.

Šādu rotaļu istabu vai bērnu rotaļu un attīstības centru veidošana ir lieliska alternatīva pirmsskolas izglītības iestādēm.

Bērnu rotaļu istabu, bērnu rotaļu un attīstības centru darba organizācija

Pastāv vairākas darba organizācijas formas, kuras var piemērot sniedzot alternatīvos bērnu uzraudzības pakalpojumus:

- ✘ Reģistrācija Izglītības un zinātnes ministrijas pirmskolas izglītības iestāžu reģistrā, licenzēta pirmskolas izglītības programma (privāta bērnudārza izveide);
- ✘ Reģistrācija Izglītības un zinātnes ministrijas interešu izglītības iestāžu reģistrā, licenzēta interešu izglītības programma;
- ✘ Izveidota atsevišķa pašvaldības struktūrvienība, bez licenzētām pirmskolas izglītības vai interešu izglītības programmām;
- ✘ Izveidota komercstruktūra, reģistrācija Uzņēmumu reģistrā (komersants, SIA);
- ✘ Reģistrēšanās Uzņēmumu reģistrā kā pašnodarbinātai personai, kas sniedz bērnu uzraudzības pakalpojumus.

Jāņem vērā, ka tiklīdz notiek reģistrācija Izglītības un zinātnes ministrijas pirmskolas izglītības iestāžu reģistrā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējam jāievēro visi normatīvie dokumenti, kas regulē pirmskolas izglītības iestāžu darbību.

Kamēr programma nav licenzēta un rotaļu istaba vai bērnu rotaļu un attīstības centrs netiek reģistrēts pirmskolas izglītības iestāžu reģistrā normatīvajiem aktiem, kas regulē pirmskolas izglītības iestāžu darbībai ir tikai ieteicošs raksturs.

Normatīvie dokumenti, kas regulē Bērnu rotaļu un attīstības centru darbību un bērnu uzraudzības pakalpojumu sniegšanu

- ✘ **1998. gada 19. jūnija "Bērnu tiesību aizsardzības likums":**

50.pants – vispārējas drošības prasības sniedzot bērnu uzraudzības pakalpojumus;

72.pants – personu atbildība sniedzot uzraudzības pakalpojumu.

- ✘ **Ministru kabineta 2004.gada 17.februāra noteikumi Nr.82 „Ugunsdrošības noteikumi”:**

Noteikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas

- ✘ **Ministru kabineta 2002.gada 27.decembra noteikumi Nr.596 „Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno pirmskolas izglītības programmas”**

(Ja bērnu rotaļu un attīstības centrā netiek īstenota pirmskolas izglītības programma šiem noteikumiem ir tikai ieteicošs raksturs)

- ✘ **Ministru kabineta 2001.gada 27.novembra noteikumi Nr.494 „Noteikumi par darbiem, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas tiek pakļautas obligātajām veselības pārbaudēm”.**

Noteikumi nosaka darbus, kas saistīti ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kuros nodarbinātās personas (ieskaitot praktikantus) tiek pakļautas obligātajām pirmreizējām (pirms stāšanās darbā) un periodiskām veselības pārbaudēm, kā arī periodisko pārbažu veikšanas biežumu

✘ 2004.gada 7.aprīļa likums „Preču un pakalpojumu drošuma likums”:

Likuma mērķis ir panākt drošu, cilvēka dzīvībai, veselībai un personas mantai, kā arī videi nekaitīgu preču ražošanu, laišanu apgrozībā un pakalpojumu sniegšanu.

Bērnu rotaļu istabas, bērnu rotaļu un attīstības centru darbības uzsākšana

Ja komersants vai pašvaldība izvēlējusies neregistrēt bērnu rotaļu un attīstības centru kā pirmsskolas izglītības iestādi tad, lai uzsāktu bērnu uzraudzības pakalpojumu sniegšanu nepieciešams veikt šādas darbības:

- ✘ Veikt reģistrāciju komercreģistrā vai attiecīgi uz nolikuma pamata izveidot struktūrvienību jau izveidotā institūcijā;
- ✘ Sagatavot rotaļu istabas vai bērnu rotaļu un attīstības centra nolikumu, iekšējās kārtības noteikumus un citus iekšējos normatīvos aktus pēc iestādes vadības ieskatiem;
- ✘ Veikt saskaņojumu ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu par rotaļu istabas vai bērnu rotaļu un attīstības centra telpu atbilstību ekspluatācijas drošības prasībām;
- ✘ Veikt saskaņojumu ar Sabiedrības veselības aģentūru par rotaļu istabas vai bērnu rotaļu un attīstības centra telpu atbilstību higiēnas un epidemioloģiskās drošības prasībām;
- ✘ Nepieciešamības gadījumā veikt saskaņojumu ar vietējo pašvaldību.

Emīls Pūlmanis
Bērnu, ģimenes un sabiedrības
integrācijas lietu ministrijas
Projektu departamenta
Valsts programmu nodaļas vadītājs
Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, Rīga, LV-1050
tālr. +371 67356503, fakss +371 67356464
E-pasts: Emils.Pulmanis@bm.gov.lv
www.bm.gov.lv

